

Serdecznie zapraszamy na szkolenie
Historia i kultura Żydów polskich – kilka
nieoczywistych odsłon

Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Bielsku-Białej wraz z Żydowskim Instytutem Historycznym im. Emanuela Ringelbluma z siedzibą w Warszawie organizują w dniach 14–15 kwietnia 2025 r. w godz. 16.00–19.00 w formule online, dwudniowe seminarium nt. ***Historia i kultura Żydów polskich – kilka nieoczywistych odsłon***.

Wydarzenie ma na celu poszerzenie wiedzy nauczycieli na temat obecności społeczności żydowskiej w Polsce oraz jej losów na przestrzeni wieków. Prezentowane tematy ukazują wybrane aspekty tej historii, stanowiąc fragmenty większej całości i skłaniając do refleksji nad różnorodnymi doświadczeniami Żydów w Polsce.

W programie seminarium:

14 kwietnia 2025, godz. 16:00–19:00

1. dr Paweł Fijałkowski – *Początki obecności Żydów na ziemiach polskich (do końca XV w.)*
2. dr Zofia Trębacz – *Pogrom w Bielsku-Białej*

15 kwietnia 2025, godz. 16:00–19:00

3. dr Agnieszka Witkowska-Krych – *Czy warto wracać do Korczaka? Jeśli tak, to dlaczego?*
4. dr Ewa Koźmińska-Frejlik – *Po Zagładzie. Żydzi w Polsce w drugiej połowie lat 40.*

Seminarium skierowane jest do nauczycieli wszystkich poziomów edukacyjnych zainteresowanych pogłębieniem wiedzy z zakresu historii i kultury Żydów oraz wykorzystaniem tych zagadnień w pracy dydaktycznej. Poszczególne wystąpienia ukazują różne perspektywy, od początków osadnictwa żydowskiego, przez dramatyczne wydarzenia XX wieku, aż po refleksję nad pamięcią i tożsamością.

Krótkie opisy szczegółowe wykładów

1. Obecność Żydów na ziemiach polskich sięga co najmniej X wieku, a pierwsze wzmianki o nich pojawiają się w kronikach i dokumentach książęcych, świadczących o ich działalności handlowej oraz osadnictwie. W kolejnych stuleciach, dzięki sprzyjającej polityce władców, Żydzi rozwijali autonomiczne gminy, zajmując się handlem, rzemiosłem i finansami, aż do zmian politycznych i nasilających się ograniczeń pod koniec XV wieku. Wykład **dra Pawła Fijałkowskiego** pozwoli usystematyzować wiedzę na temat początków wspólnej polsko-żydowskiej historii.
2. Pogrom w Bielsku-Białej miał miejsce tuż przed wybuchem II wojny światowej i stanowił akt przemocy wymierzony w lokalną ludność żydowską, odzwierciedlający narastające wówczas nastroje antysemickie. Wydarzenia to, choć mniej znane niż inne pogromy, było częścią szerszego zjawiska eskalacji agresji wobec Żydów w Europie Środkowo-Wschodniej. Wykład **dr Zofii Trębacz** przybliży okoliczności tego wydarzenia i ukaże jego konsekwencje.
3. Wykład **dr Agnieszki Witkowskiej-Krych** poświęcony będzie refleksji nad historią, ale przede wszystkim aktualnością myśli i działalności Janusza Korczaka, którego idee dotyczące praw dziecka, edukacji i godności ludzkiej pozostają niezwykle istotne we współczesnym świecie. Analiza jego dorobku pozwoli odpowiedzieć na pytanie, dlaczego warto wracać do jego spuścizny oraz w jaki sposób może ona inspirować współczesną pedagogikę i etykę społeczną.
4. Prelegentka, **dr Ewa Koźmińska-Frejlik**, skupi się na sytuacji społecznej, politycznej i ekonomicznej Żydów w Polsce w drugiej połowie lat 40., kiedy to ocalała z Zagłady społeczność próbowała odbudować swoje życie w zmienionej rzeczywistości. Omówione zostaną zarówno procesy migracyjne i powroty, jak i wyzwania, z jakimi musieli się mierzyć Żydzi, w tym kwestie odbudowy tożsamości, antysemityzmu powojennego oraz polityki władz komunistycznych wobec ludności żydowskiej.

Wszyscy uczestnicy dwudniowego seminarium otrzymają zaświadczenie potwierdzające odbyte szkolenie.

Poniżej podajemy link do zapisu na seminarium:

<https://rejestracja.wombb.edu.pl/course.html?id=605834>